

Kampen om tømmerstokken i 2030

Ny forskning fra NMBU spår økte tømmerpriser etter 2030, og en europeisk skogindustri godt rustet mot framtidig biomassekonkurranse.

TEKST: **CATHRINE GLOSLI, NMBU**

Det grønne skiftet vil medføre store endringer for europeisk skogindustri. Særlig vil nye krav til transportsektoren om økt bruk av biodrivstoff spille inn. Ny forskning fra blant annet NMBU indikerer at europeisk skogindustri står godt rustet mot økt konkurranse om biomasse fra energisektoren.

10% FORNYBAR

Innen 2020 skal EUs transportsektor være minimum 10% fornybar. Hvordan vil en ny konkurranse om biomasse til biodrivstoff påvirke den europeiske skogsektoren? Det har norske og finske forskere sett nærmere på.

– Biodrivstoff er den eneste tilgjengelige fornybare energikilden for luftfart, tunge kjøretøy og sjøtransport, sier NMBU-professor i skogøkonomi, Birger Solberg.

Han sier at vi mest sannsynlig får en framtidig økt konkurranse om ressursene, ikke minst biomasse fra skog. – Produktmarkedet vokser og differensieres, fra klær til dyrefôr og biodrivstoff.

Samtidig øker folks inntekter, det forsterker etterspørselen etter miljøgoder fra skog og kravene til bærekraftig forvaltning.

PRISENE PEKER OPPOVER

– Alle mekanismene drar i samme retning. Beregningene våre indikerer sterkt økte priser på massevirke etter 2030, dersom FNs to-gradersmål skal oppfylles, sier Solberg. Det eneste som muligens kan redusere dette er økt satsing på skogplantasjer i Afrika, Asia og Sør-Amerika, men dette kommer fort i konflikt med matproduksjon og miljø for en økende befolkning.

Forskernes modell-resultater tilsier at den

europeiske skogsektoren, med dagens spilleregler, står godt rustet mot konkurrentene. Det er særlig en årsak til dette, og det er den bærekraftige skogforvaltningen i Europa, hvor tilveksten for tiden er langt større enn uttaket.

– Europas rike biomasseressurser vil bidra til at skogindustrien opprettholder sine markedsandeler. Skogene vil samtidig bidra til å lette samfunnets overgang fra fossile til fornybare energisystemer. Skogindustriens konkurransesituasjon vil ikke bli nevneverdig påvirket så lenge konkurrerende regioner utenfor Europa står overfor de samme rammebetingelsene. Dersom en eller flere store markedsaktører trekker seg fra sentrale internasjonale avaler, vil dette bildet selvsagt endres, kommenterer Solberg.

TIDSVINDU FOR BESLUTNINGER

Solberg påpeker at analysene forutsetter at det kommer store investeringer i europeiske biodrivstoffanlegg. – Dette gjelder anlegg som skal håndtere både hogstavfall, rester fra sagbrukene og til og med noe sagtømmer. Det vil ta tid før effektene av disse investeringene blir synlige i markedet, fordi det vil ta tid før de er operative. Derfor er det også tid til å tilpasse politikk og virkemidler, mener han.

Fordelingen av trebasert biomasse mellom produksjon av varme, kraft og flytende biodrivstoff er imidlertid svært sensibel ovenfor politiske virkemidler.

– Her må politikerne vedta paragrafer med omhu. Den avgjørende faktoren vil være kostnadene og hvordan konkurransen om biomasse vil fordele seg mellom ulike ener-

ØKT KONKURRANSE: Forsker ved NMBU, Birger Solberg er en av flere forskere bak framtidstudiet om biomassemarkedet i Europa. Han mener europeisk skogindustri står godt rustet mot økt konkurranse om biomassen med energisektoren.

giprodusenter, mener Solberg som avslutter med en advarende pekefinger om at politikkerne må ha tydelige mål når de gjør sine valg.

Hele rapporten: A.M.I. Kallio, R. Chudy, B. Solberg, Biomass and Bioenergy Prospects for producing liquid wood-based biofuels and impacts in the wood using sectors in Europe, Biomass and Bioenergy. 108 (2018) 415–425.

FAKTA

Om modellen: Resultatene er basert på den økonomisk modellen EFI-GTM («The global forest sector model»). Det er en multi-regional og -periodisk modell for verdens skogsektor. Den integrerer skogbruk, skogindustri, bioenergi, produktmarked og internasjonal handel med biomasse og skogprodukter i 57 regioner over hele verden.